Noraksts

Lieta Nr.C30702913

Lietvedības Nr.C3067-14/4

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīga, 2014.gada 20.martā

Rīgas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Baiko

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. C/ maza apmēra prasībā pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

2013.gada 6.decembrī tiesā saņemts /pers. C/ (turpmāk tekstā – prasītāja) prasības pieteikums pret /pers. D/ (turpmāk tekstā – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs /pers. D/ ir prasītājas dēla /pers. E/ tēvs, kurš dzimis pušu kopdzīves laikā. Pušu laulība noslēgta 2010.gada 29.decembrī, laulība nav šķirta. Prasītāja ar atbildētāju dzīvo šķirti no 2012.gada decembra, bet no 2013.gada oktobra atbildētājs nepiedalās bērna uzturēšanā un dēls pilnīgi atrodas prasītājas apgādībā. Prasītāja ir pašnodarbinātā persona un saņem aptuveni Ls 150 mēnesī un papildus ģimenes valsts pabalstu Ls 8 apmērā mēnesī. Prasītāja ir vairākkārt vērsusies pie atbildētāja, lai risinātu jautājumu par uzturlīdzekļu veikšanu bērna uzturam, taču atbildētājs neveic savu pienākumu uzturēt dēlu. Prasītājai nav zināma atbildētāja darba vieta un ienākumi, taču uzskata, ka atbildētājs ir darba spējīgs un viņa materiālais stāvoklis ir pietiekams, lai maksātu uzturlīdzekļus bērna uzturam. Ņemot vērā Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu /pers. C/ lūdz piedzīt no /pers. D/ uzturlīdzekļus Ls 50 apmērā dēla /pers. E/ uzturam ik mēnesi no prasības iesniegšanas tiesā līdz dēla pilngadībai, bet ne mazāk kā Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktajā apmērā.

2013.gada 16.decembrī atbildētājam tika nosūtīts prasības pieteikums, kurā minēts, ka paskaidrojumi jāiesniedz tiesā līdz 2014.gada 13.janvārim. Atbildētājs rakstiskus paskaidrojumus uz prasību nav sniedzis.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu iztiesāt lietu tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko pusēm ir paziņots 2014.gada 27.februārī nosūtot viņiem paziņojumu par lietas izskatīšanas datumu.

Pārbaudījusi un novērtējusi civillietas materiālus, tiesa atzīst, ka /pers. C/ prasība pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Ņemot vērā, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumu par euro ieviešanu Latvijā 2014.gada 1.janvārī un *Euro* ieviešanas kārtības likumu noteiktais maiņas kurss ir 1 *euro* = 0,702804 lati, prasītājas norādītā piedzenamā summa ir konvertējama uz *euro* un sastāda EUR 71,14.

Kā redzams no lietas materiāliem atbildētājs ir nepilngadīgā bērna /pers. E/, personas kods /personas kods/, tēvs.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Bez tam, Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no

vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, kas bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25 % no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā ar 2014.gada 1.janvāri, 2.punktā ir noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina nepilngadīgā bērna uzturam līdz 7 gadu vecumam ir EUR 80 apmērā mēnesī, bet no 7 gadu vecuma – EUR 96 apmērā mēnesī.

Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

No Civillikuma 179.panta satura izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnus ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs saistīts ar vecāku mantas stāvokli.

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajai daļai tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Bērnam nepieciešams arī ēdiens, apģērbs, mājoklis un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana. Turklāt pienākums minēto nodrošināt gulstas uz abiem vecākiem, ne tikai uz bērna māti. Materiālo vērtību, kas nav primāras bērna attīstībai, iegāde nav uzskatāma par pilnvērtīgu bērna aprūpi, kas ietver tādas primāras vajadzības, kā ēdiens, apģērbs un mājoklis.

Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa vadās no bērna vajadzībām un pušu reālajām materiālajām iespējām. Prasītāja ir lūgusi piedzīt minimālo, Ministru kabineta noteikto, uzturlīdzekļu apmēru. Sniegt uzturlīdzekļus šādā minimālā apmērā ir atbildētāja beznosacījuma pienākums un nav pat apspriežams saistībā ar viņa materiālo stāvokli. Ņemot vērā to, ka prasītāja vēlas piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi. Uzturlīdzekļi piespriežami no dienas, kad prasība tika iesniegta tiesā, t.i., 2013.gada 6.decembra līdz bērns sasniedz pilngadību.

Ņemot vērā iepriekš minēto, to, ka /pers. D/ ir darba spējīga vecumā un likums nosaka atbildētājam pienākumu piedalīties bērna uzturēšanā, tiesa uzskata par pamatotu piedzīt no /pers. D/ likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu summu EUR 80 apmērā ik mēnesi dēla /pers. E/ uzturam, sākot no 2013.gada 6.decembra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu sasniegšanai un 30% apmērā pēc bērna 7 gadu sasniegšanas no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Bez tam saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, ņemot vērā, ka prasītājs no valsts nodevas samaksas par prasības celšanu par uzturlīdzekļu piedziņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3)punktu ir atbrīvots, no atbildētāja /pers. D/ piedzenama valsts nodeva valsts labā EUR 144,- apmērā pie uzturlīdzekļu piedziņas un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, EUR 4,70 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta otro daļu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Civillikuma 177.pantu, 179.pantu, LR MK 2014.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 8.pantu, 35.panta pirmās daļas 6.punktu., 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 193.pantu, 194.pantu,195.pantu, 204^{1}.pantu, tiesa

nosprieda:

prasību par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no **/pers. D/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. C/,** personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, dzimuša /datums/, uzturēšanai EUR 80 (astoņdesmit *euro*), apmērā ik mēnesi, bet mainoties minimālai mēneša darba algai, piedziņu veikt ne mazāk kā 25% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, piedziņu uzsākot no 2013.gada 6.decembra un turpinot līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un no 7 gadu vecuma sasniegšanas

ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, piedziņu turpinot līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij, valsts nodevu valsts ienākumos par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu EUR 144 (viens simts četrdesmit četri *euro*) apmērā un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 4,70 (četri *euro 70 centi*).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas piedziņu – 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2014.gada 20.marta.

Tiesnese (paraksts) I.Baiko

Noraksts pareizs

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas

Tiesnese I.Baiko

Rīgā, 2014.gada 20.martā